Universitatea „Petre Andrei" din Iași

Comisia de etică universitară

Dosar nr. 1/2026

Hotărârea nr. 2 din data de 29.01.2026

Comisia de etică universitară, în componența stabilită prin Decizia Rectorului nr. 64/17.12.2024, și în cvorum legal, prin Președinte: Lector univ. dr Cristi Danileț; Membri: Lector univ. dr. Narcisa-Gianina CARANFIL, Lector univ. dr. Constantin ILAȘ, Ruxandra CALFA – studentă, Delia SANDU – studentă.

S-a reunit online în ședința din data de 29 ianuarie 2026 pentru a lua spre examinare, conform art. 171 din Legea nr. 199/2023, solicitarea înregistrată sub nr. 1/2026 la secretariatul rectoratului UPA.

În baza raportului din 29.01.2026 întocmit de președintele Comisiei, constată următoarele:

I. Sesizare:

1. La data de 05.01.2026, V.F. a formulat o sesizare cu privire la C.R. Sesizarea a fost depusă prin email și înregistrată sub nr. 1 din 12.01.2026, iar la comisia de etică universitară a ajuns la data de 14 ianuarie 2026.

În esență, reclamantul a arătat că pe grupul de whatsapp al studenților pârâtul a folosit un limbaj agresiv și jignitor.

2. Reclamantul a depus ca dovadă capturi de ecran cu trei mesaje date de domnul C.R. referitoare la reclamant:

Primele două mesaje sunt pe grupul de whatsapp intitulat „Drept" al studenților din anul IV: *„Trebuie scos si de aici. Ne intoxica pe toti. Oricum el este in opinie separata cu noi toti. Va muta conversațiile toxice aici"; „Eu am spus de anul trecut ca trebuie eliminat din grup. Trebuie marginalizat. Vom avea cu toții de suferit. Vă veți convinge";*

Al treilea mesaj este de pe grupul de whatsapp intitulat „Drept comercial" al studenților din anul IV unde este prezent și cadrul didactic care predă această disciplină: *„Doamnă profesor, vă găm să ignorați mesajul colegului nostru. El face opinie separată de restul colegilor. Noi restul, vă respectăm pe dvs. ca de altfel pe toți profesorii noștri. Nu este vorba despre nimic real. El are darul a intra in conflict cu toată lumea, fără nici un motiv.*

Opinia lui este unică si nu reprezintă nici opinia celorlalți colegi si nici realitatea. Îmi cer scuze in numele întregului colectiv pentru această situație ingrată".

II. Apărarea:

Studentului C.R. i s-a pus la dispoziție sesizarea, fiindu-i trimisă de către președintele comisiei la data de 16 ian. 2026 și a acceptat să fie audiat pentru a-și expune punctul de vedere.

III: Procedură:

1. Membrii comisiei de etică s-au reunit online la data de 19.01.2026. Sub aspect formal se constată că sesizarea este admisibilă, conform art. 171 alin. (4) din Legea nr. 199/2023 și art. 6 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a comisiei de etică universitară.

2. În probațiune, s-a convenit pentru ascultarea studentului în cauză.

3. Studentul pârâtul a fost audiat la data de 19 ian. 2026. El a recunoscut cuvintele adresate, dar le-a încadrat într-o discuție mai largă purtată în data de 5 ian. 2026 și a depus capturi de ecran privind întreaga discuție.

IV: Starea de fapt:

1. Comisia reține că V.F. și C.R. sunt studenți în anul IV la Universitatea „Petre Andrei" din Iași, Facultatea de Drept, Economie, Științe Politice și Administrative, Specializarea Drept. Ei fac parte din două grupuri de whatsapp al studenților intitulat „Drept" (din al doilea face parte și cadrul didactic de la materia Drept comercial) unde discută aspecte legate de facultate și programul de studii.

2. Fără îndoială, expresiile folosite de pârât ating demnitatea reclamantului, valoare ocrotită de Constituția României (art. 1 alin. 3) și Codul civil (art. 72). Or, libertatea de exprimare nu poate aduce atingere demnității unei persoane (art. 30 alin. 6 din Constituție).

Astfel, formulările folosite în mesajele trimise un caracter jignitor și înjositor nu prin utilizarea unor insulte explicite, ci prin mecanisme discursive de stigmatizare, excludere și delegitimare a unei persoane în cadrul unui colectiv.

Prima expresie *„Ne intoxica pe toți"* atribuie persoanei reclamante o calitate nocivă, comparabilă cu o substanță toxică. Metafora sugerează contaminare și pericol, ceea ce implică faptul că simpla prezență sau exprimare a acesteia este dăunătoare. În plan axiologic, aceasta produce o diminuare a demnității, prin asocierea individului cu un agent patogen sau poluant. La fel, sintagma *„conversațiile toxice"* califică intervențiile

sale ca fiind nocive în sine, fără o analiză a conținutului lor, ceea ce conduce la stigmatizare.

Formulările *„Trebuie scos", „trebuie eliminat din grup", „trebuie marginalizat"* exprimă explicit dorința de îndepărtare socială. Nu este vorba despre o critică punctuală a unui comportament, ci despre suprimarea participării persoanei la spațiul comun de comunicare. Îndemnul la marginalizare are conotații puternic înjositoare, întrucât presupune plasarea persoanei în afara comunității legitime. Se produce astfel o reducere a statutului său social în cadrul grupului. Afirmația *„Vom avea cu toții de suferit. Vă veți convinge"* sugerează că persoana reprezintă un pericol iminent pentru colectiv. Este o formă de etichetare anticipativă, care atribuie intenții sau consecințe negative fără demonstrație.

Sintagme precum *„Nu este vorba despre nimic real", „Opinia lui este unică și nu reprezintă nici opinia celorlalți colegi și nici realitatea"* au rolul de a invalida conținutul mesajelor sale fără argumentare – nu se combate ideea, ci se discreditează emitentul, sugerând că acesta este rupt de realitate sau lipsit de credibilitate. Această strategie discursivă are un caracter înjositor, întrucât afectează percepția asupra competenței și seriozității persoanei. Formularea *„are darul de a intra în conflict cu toată lumea, fără niciun motiv"* reprezintă o atribuire globală și depreciativă a unei trăsături de caracter – se sugerează că persoana este conflictuală în mod constant și irațional. Generalizarea absolută („cu toată lumea", „fără niciun motiv") amplifică caracterul discreditant al afirmației. Utilizarea repetată a opoziției „el" versus „noi" („el este în opinie separată cu noi toți", „noi restul") creează o dihotomie majoritate vs. Minoritate – această tehnică discursivă amplifică izolarea persoanei și o prezintă ca fiind în afara consensului legitim, ceea ce poate avea un efect umilitor și marginalizant.

3. Rămâne de analizat dacă conversațiile adresate pe o rețea de socializare alcătuită de studenți pentru a discuta aspecte ce țin de modul de desfășurare al activităților universitare intră sub incidența normelor de etică și deontologie universitară, astfel încât abaterile să poată fi sancționate de organele proprii ale universității.

4. În primul rând, Comisia prezintă argumentele legale din care rezultă că respectarea normelor de etică și deontologie universitară este o obligație a studentului, ea fiind înscrisă atât în reglementări naționale (Legea învățământului universitar nr. 199/2023, Codul drepturilor și obligațiilor studentului), cât și în reglementări proprii (Cartea universitară a UPA Iași și Codul de etică și deontologie universitară a UPA Iași).

4.1. Studenții fac parte din comunitatea universitară (art. 14 alin. 1 din lege), drept pentru care trebuie să respecte îndatoririle din lege și din cartă (art. 14 alin. 3 din lege). Din Carta universitară face parte Codul de etică și deontologie universitară (art. 15 alin, 2 lit. b din și art. 18 din lege). În Cod se înscriu conduitele inacceptabile a membrilor comunității (art. 18 lit. b din lege). Sunt considerate abateri de la normele de etică și deontologie privind respectarea ființei și demnității umane „abaterile care știrbesc demnitatea beneficiarilor direcți ai dreptului la educație" (art. 168 alin. 4 lit. b din lege).

4.2. Studenții au obligația de a respecta prevederile codului de etică și deontologie universitară al instituției de învățământ superior (art. 18 alin. 1 lit f din Codul drepturilor și obligațiilor studentului).

4.3. Codul de etică și deontologie universitară la nivel UPA Iași face parte din Carta UPA (art. 24 din cartă). Unul dintre principiile de etică universitară este respectarea drepturilor și libertăților membrilor din comunitatea universitară (art. 5 lit. j din Cod). Când este vorba de demnitatea umană, normele de etică și deontologie presupun abținerea de la agresiuni verbale (art. 48 alin. 4 lit. c din Cod).

4.4. În cadrul UPA Iași în mod expres sunt interzise atingerile aduse onoarei, reputației și demnității persoanelor din propria instituție și alte instituții universitare (art. 26 din Cod) și sunt excluse umilirea, disprețul sau intimidarea, precum și acțiunile ce constituie atacuri la persoană (art. 27 alin. 1 și 2 din Cod).

4.5. Tocmai de aceea trebuie sancționate jignirile și orice comportamente care ating demnitatea ori creează o atmosferă intimidantă, ostilă, degradantă, umilitoare sau ofensatoare îndreptat împotriva unei persoane (art. 28 lit. b și c din Cod).

5. În al doilea rând, Comisia prezintă argumente cum că respectarea normelor de etică și deontologie universitară se impune inclusiv atunci când studenții folosesc platformele de socializare.

5.1. Regulamentul UE privind serviciile digitale din anul 2022 stabilește că tot ceea ce este ilegal în offline este ilegal și în online (Preambul, pct. 12).

5.2. Carta universitară se aplică în tot spațiul universitar (art. 15 din lege). Este considerat spațiu universitar și *mediul online*, constând în platformele sau grupurile utilizate pentru activitățile didactice și extracurriculare și de cercetare organizate în cadrul instituției de învățământ superior" (art. 13 teza a doua din lege). *În orice împrejurare,* membrii universității au îndatorirea de a respecta etica profesională, așa cum e descrisă în Codul de etică (art.37 lit. b din Carta UPA).

6. Din aceste argumente rezultă că ***atât în mediul offline, cât și în cel online respectarea regulilor etice universitare este o obligație a studenților cât timp este vorba de activitățile universitare și comunitatea universitară. Ca urmare, această obligație se referă și la grupurile de discuții care folosesc diverse platforme de socializare online. Comisia remarcă că, indiferent de setările de confidențialitate, grupurile de discuții de tip whatsapp constituie un loc public în sens juridic, ceea ce impune o mai mare atenție modului de comunicare.***

Oricum, la nivel UPA Iași, aceste norme trebuie respectate atât în medii publice, cât și în medii private – sintagma „în orice împrejurare" menționată mai sus fiind foarte clară în acest sens. Doar că în mediul digital, caracterul public al grupului (chiar restrâns) amplifică potențialul de afectare a reputației.

7. Așadar, în cazul de față, caracterul jignitor și înjositor al expresiilor formulate de pârât cu privire la persoana reclamantului în comunicările purtate în văzul altor colegi

și al unui cadru didactic rezultă din: folosirea metaforelor degradante, îndemnul explicit la excludere și marginalizare, atribuirea unor trăsături negative generalizatoare, invalidarea globală a opiniilor fără argumentare, construirea unei presiuni colective împotriva unei persoane. Chiar în absența unor insulte directe, ansamblul formulărilor creează un climat de stigmatizare și denigrare, afectând demnitatea, reputația și poziția socială a persoanei vizate în cadrul grupului.

Ca urmare, fapta imputată pârâtului și recunoscută de acesta, expusă la pct. I.2 se încadrează în abaterea prevăzută de art. 168 alin. (4) lit. b din Legea nr. 199/2023 și art. 53 lit. b) din Codul de etică și deontologie universitară, fiind obligatoriu de sancționat potrivit art. 28 lit. lit. c) din Codul de etică și deontologie universitară al UPA Iași.

Comisia a analizat și contextul adresării cuvintelor imputate pârâtului și nu le-a găsit nicio justificare. Asta nu îl absolvă pe studentul reclamant, la rândul său, de a adopta o atitudine respectuoasă și tolerantă față de colegii care nu sunt de acord cu opiniile sau acțiunile sale.

8. Cu privire la sancțiune, având în vedere că pârâtul a recunoscut fapta, Comisia de etică apreciază că este suficient un avertisment scris, potrivit art. 174 alin. 3 lit. a) din lege.

V. Norme legale incidente: la soluționarea prezentei sesizări s-a ținut seama de prevederile art. 171-174 din Legea nr. 199/2023 a învățământului universitar, Codul drepturilor și obligațiilor studentului, aprobat prin Ordinul Ministrului Educației nr. 4394/2024, Regulamentul de organizare și funcționare a comisie de etică universitară aprobat de senatul Universității „Petre Andrei" din Iași la data de 2 octombrie 2025, Codul de etică și deontologie universitară aprobat de senatul Universității „Petre Andrei" din Iași la data de 28 mai 2024.

Pentru aceste aspecte, în unanimitate, Comisia de etică universitară a UPA,

HOTĂRĂȘTE:

Conform art. 171 alin. 9 din Legea nr. 199/2023, admite sesizarea formulată de studentul V.F.

Potrivit art. 174 alin. 3 lit. a) din Legea nr. 199/2023 și art. 55 alin. 2 lit. a) din Codul de etică și deontologie universitară a UPA Iași dispune sancționarea cu ***avertisment scris*** a domnului C.R., student la Universitatea „Petre Andrei" din Iași, Facultatea de Drept, Economie, Științe Politice și Administrative, Specializarea Drept.

Conform art. 174 alin. (2) din Legea nr. 199/2023, sancțiunea va fi fi aplicată prin decizia rectorului.

Prezenta hotărâre se va comunica către studenții V.F. și C.R.

Cu drept de contestație în termen de 30 de zile de la comunicare la Comisia Națională de Etică a Managementului Universitar.

Soluționată la data de 29.01.2026.

Semnează:

Președinte – Lector univ. dr. Cristi Danileț:

Membru – Lector univ. dr. Narcisa-Gianina CARANFIL:

Membru – Lector univ. dr. Constantin ILAȘ:

Membru – Ruxandra CALFA, studentă:

Membru – Delia SANDU, studentă:

Avizează:

Dana Larisa Drugă – avocat UPA

Red. CD, 20.02.2026